

Principer för föreningsstöd, uthyrningsprinciper och hyror inom fritidsområdet

KS 1995/62

Antagen av kommunfullmäktige 1 februari 1996 § 16.

Principer som anger hur kultur- och fritidsnämnden fördelar de kommunala bidragen till föreningar i Norrköping, principer för uthyrning av kommunala fritidsanläggningar samt subventionsgrad vid hyressättning av dessa.

Principer för föreningsstöd och uthyrningsprinciper och hyror inom fritidsområdet

KOMMUNENS MÅL MED STÖDET TILL FÖRENINGSLIVET

Det stöd som kommunen ger föreningarna, är tänkt att bidra till att föreningarna på frivillig grund kan organisera och genomföra föreningsverksamhet, som i sin tur bidrar till att på olika sätt berika livet i Norrköping. Som grund för föreningsstödet ligger de inriktningsmål, som kommunfullmäktige i Norrköping beslutat om (1993-11-19). I dessa ges föreningslivet en viktig roll och förutsätts utgöra grunden för fritidsverksamheten i kommunen. I inriktningsmålen finns också förväntningar om önskad utveckling uttryckta på ett antal punkter. Det gäller bland annat att förstärka inriktningen på prioriterade målgrupper, att ytterligare stimulera föreningar att satsa på samhällsengagerat arbete och långsiktig ledarrekrytering, att föreningar i ökad utsträckning ska ta ansvar för driften av fritidsanläggningar m m. I detta dokument görs en precisering av inriktningsmålen i avsikt att mera konkret ange de målsättningar, som tillsammans bildar basen för kommunens kontakter med föreningslivet.

Oavsett vilken målsättning man avser har föreningsstödet två sidor. En sida bygger på ett synsätt, som ser föreningarna och föreningsverksamheten som en kollektiv nytthet, som hela kommunen har nytta och glädje av. En andra sida utgår från individen och den glädje och nytta varje individ kan ha av att delta i en förenings gemenskap och verksamhet. Båda sidorna finns, och måste tillåtas präglade formerna för det kommunala stödet till föreningarna.

Målsättningarna för stödet till föreningslivet kan beskrivas under följande rubriker:

1. Föreningslivet lägger grunden till ett demokratiskt samhällsliv

Avsikten med kommunens stöd är att en kontinuerlig nyrekrytering till föreningarna sker i uppväxande generationer, så att barn och ungdomar kan göra föreningstraditionen till sin egen.

...att föreningarna lägger stor vikt vid att medlemmarna är delaktiga i föreningsprocessen och utnyttjar de tillfällen som finns att engagera sig och göra sin röst hörd.

...att ett stort antal av invånarna i Norrköping har förtroendeuppdrag och ledaruppdrag i kommunens föreningar.

2. Föreningarna skapar ett utbud av aktiviteter

Avsikten med kommunens stöd är

...att i kommunen garantera att det finns ett basutbud av fritidsverksamhet, som tillgodoser ett brett intresse av olika aktiviteter.

...att göra det ekonomiskt möjligt framför allt för barn och ungdomar att delta i aktiviteter, som man är intresserad av, utan alltför höga kostnader för deltagande.

...att speciellt underlätta för grupper och individer, som av olika skäl har eller upplever hinder för deltagande i de aktiviteter man är intresserad av. att vidga deltagandet i de aktiviteter som finns tillgängliga, så att huvuddelen av de barn och ungdomar, som växer upp i Norrköping

kan delta i de typer av aktiviteter man är intresserad av.

3. Föreningslivet svarar för utbudet av idrottsverksamhet

Avsikten med kommunens stöd är

...att ge idrottsföreningarna basförutsättningar för att i kommunen anordna ett brett utbud av olika typer av idrottsverksamhet.

...att kostnaderna för barns och ungdomars idrottsverksamhet för deltagarna ska kunna hållas så låga att deltagande är möjligt.

...att idrottsföreningarna ska ha fördelar av att själva svara för hela eller delar av driften av idrottsanläggningarna.

4. Föreningslivet organiserar frivilliginsatser

Avsikten med kommunens stöd är

...att uppmuntra och skapa basförutsättningar för frivilliginsatser organiserade i och genom föreningslivet.

...att lägga grunden till en dialog mellan föreningarna och kommunen om behoven av frivilliginsatser och hur dessa kan tillgodoses.

5. Föreningslivet skapar grunden för folkhälsa och folkbildning

Avsikten med kommunens stöd är

- att ge möjligheter till och stimulera deltagande i föreningsverksamhet, för att tillgodose behov som har att göra med självkänsla, självförtroende, gemenskap och fysisk aktivitet, och som inte bara kan tillgodoses i arbetet eller i hemmet.

- att skapa en grogrund för bildning och idéspredning, som gör Norrköping till en kreativ miljö att leva och verka i.

- att vidga deltagandet i kulturlivet.

- att för barn och ungdomar erbjuda drogfria miljöer och verksamheter, där vanor kan grundläggas som gör att man när man blir äldre förstår och kan utnyttja de möjligheter som finns också utanför det kommersiella kultur- och fritidslivet.

6. Föreningarna skapar publikarrangemang

Avsikten med kommunens stöd är att utveckla publikens möjligheter att gå på olika typer av arrangemang, också utanför de som bygger på kommersiell finansiering eller som erbjuds via de stora kulturinstitutionerna

BESTÄMMELSER FÖR FÖRENINGSSTÖD TILL FÖRENINGAR MED VERKSAMHET I NORRKÖPING

Dessa bestämmelser gäller fr o m den 1 januari 1995. Samtidigt upphävs tidigare bestämmelser.

Allmänna bestämmelser

Utifrån de av kommunfullmäktige fattade inriktningsmålen och målen för kommunens stöd till föreningslivet må kommunalt stöd inom den budgetram som kultur- och fritidsnämnden anvisat för föreningsstöd utgå enligt nedanstående bestämmelser. Det är kultur- och fritidsnämnden som beslutar om stödet till föreningarna i kommunen, om inte något annat anges.

Kultur- och fritidsnämnden fattar beslut om detaljerade bidragsbestämmelser, som innehåller definitioner, villkoren för de olika stödformerna, stödets storlek och ansökningsanvisningar. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar också för att principerna för föreningsstöd tillämpas så att föreningsstödet bidrar till måluppfyllelse.

Stödformer

(Ändr. 1996-02-01, § 16)

1. Stöd till ungdomsverksamhet

Syftet med stödet är att ge föreningar med ungdomsverksamhet ett stöd till verksamhet, lokalhyror, ledarutbildning och föreningsutveckling, som står i relation till föreningens storlek och verksamhetens omfattning. Stödet avser medlemmar i åldern 7 - 20 år.

2. Övrigt verksamhetsstöd

Syftet med stödet är att ge föreningen stöd till administrations-, ledar- och verksamhetskostnader, lokalhyror etc, som är förutsättningar för att föreningen ska kunna verka i kommunen. Stödets storlek beslutas individuellt för varje förening utifrån lämnade ansökningar. De föreningskategorier, som kan få stöd för vuxenverksamhet är

Kulturföreningar

Invandrarföreningar

Handikappföreningar

Pensionärsföreningar

Övriga föreningar

Som underlag för beslut om stöd gäller principer, som beslutas av Kultur- och fritidsnämnden. Principerna varierar mellan olika föreningskategorier.

3. Arrangemangs- och projektstöd

Syftet med stödet är att ge möjligheter för föreningar att planera och genomföra arrangemang och projekt, som riktar sig till en publik eller målgrupp utanför föreningen. Det kan gälla

kulturföreningar och kulturgrupper, som behöver stöd till uppsättningskostnader och andra produktioner. Det kan också gälla arrangemang av kulturprogram eller andra publika föreningsaktiviteter. Stödet kan också ge föreningar möjligheter att utveckla nya idéer och metoder i verksamheten, t ex för att nå fler flickor med föreningsverksamheten. Stöd beviljas efter individuell prövning av inkomna ansökningar.

4. Subventionerade kommunala lokaler och anläggningar

4 a. Uthyrningsprinciper

Ur fritidspolitisk synpunkt är frågan om hur anläggningar och lokaler utnyttjas viktig. De kommunala anläggningarna ska användas så mycket som möjligt. Varje anläggning är unik och vad som ska betraktas som fullt utnyttjande bestäms för varje anläggning för sig. Generellt gäller dock att uthyrningen ska präglas av stor flexibilitet, både när det gäller formerna för användandet och hyressättningen. Stor vikt ska också läggas vid marknadsföring av anläggningarna till nya och gamla användargrupper.

Huvudprinciperna för uthyrningen av kommunala fritidsanläggningar är följande:

Aktiviteter i föreningsregi ska som regel prioriteras.

Prioriterade målgrupper ska ges företräde. Det gäller t ex barn och ungdomar i åldern 7 - 20 år, och bland dem speciellt flickor, handikappade etc, enligt de målgruppspreciseringar som görs i inriktningsmålen.

Rimlig fördelning ska ske mellan bredd och elit samt mellan olika idrotter.

De publika anläggningarna skall utnyttjas för att bjuda en stor allmänhet underhållning och rekreation, samt för att bidra till en positiv marknadsföring av Norrköping.

Mera detaljerade uthyrningsprinciper och regler för tillämpning av dessa beslutas av Kultur- och fritidsnämnden. Dessa ska ligga till grund för kommunens uthyrningsfunktionens arbete med att ställa anläggningarna till norrköpingsbornas förfogande.

4 b. Hyror för kommunala lokaler och anläggningar

Kommunens fritidsanläggningar ställs till kommuninvånarnas förfogande genom förhyrning till subventionerad hyra. Syftet är att göra det lätt för människor att vara fysiskt aktiva, vilket är värdefullt inte minst ur folkhälsosynpunkt. I subventioner och uthyrningsprinciper prioriteras barn och ungdomar, 7 - 20 år.

Alla tider i kommunala fritidsanläggningarna är subventionerade med hjälp av skattemedel. Subventionsgraden varierar mellan olika typer av anläggningar, men för varje anläggningstyp ska samma hyra gälla i hela kommunen.

Kommunfullmäktige beslutar om hyrorna för fritidsanläggningarna, när uthyrningen riktas mot allmänheten och föreningslivet. För hyror av kommersiell karaktär, t ex solarier, turkiskt bad, båtplatser, lån av bord och stolar, campingplatser etc, sker hyressättningen på delegation av varje utförarenhet. I vissa fall regleras den senare hyressättningen genom avtalen mellan respektive beställarnämnd och utförarenheten. För all ungdomsverksamhet gäller "hyra för

övrig verksamhet". För all annan verksamhet gäller hyra för övrig verksamhet

Ett överordnat mål är att anläggningarna ska utnyttjas så mycket som möjligt. Hyressättningen ska då kunna vara flexibel för att kunna fungera som ett instrument för ökad uthyrning.

Hyra av anläggning till den publika elitidrotten förhandlas fram enligt särskild överenskommelse mellan Kultur- och fritidsnämnden och respektive förening.

5. Skötselbidrag för föreningsdrivna anläggningar

Syftet med stödet är att ge föreningar, som själv ansvarar för driften av fritidsanläggning, stöd till driftkostnaderna. Stödets storlek regleras i en överenskommelse mellan kommunen och föreningen, där hänsyn tas både till skötselns omfattning och verksamhetens bredd.

Föreningar med lokal förankring söker skötselbidrag hos respektive kommundelsnämnd, medan föreningar utan direkt lokal förankring söker bidrag hos Kultur- och fritidsnämnden. Som ledning för beräkningar av stödets storlek, ansvarar Fritidskontoret för att ett aktuellt beräkningsunderlag finns, som kan tjäna som gemensamt riktmärke i kommunen.

6. Investerings- och upprustningsbidrag

Syftet med stödet är att ge föreningar med egen anläggning stöd för nyanläggning eller reparationer. Stödet utgår ej för inköp av inventarier eller underhåll, som kan jämföras med kostnader för löpande drift.

UPPFÖLJNING OCH KVALITETSFÖRVÄNTNINGAR

För att kommunen ska veta hur föreningsstödet kommit att bidra till ett rikare liv för norrköpingsborna måste uppföljning göras kontinuerligt. Det gäller både att redovisa omfattningen av föreningsverksamheten i kommunen och att göra bedömningar av kvaliteten på densamma utifrån de mål som ligger till grund för stödet. Det senare betyder inte att kommunen har ansvar för eller ens ska lägga sig i vilken kvalitet varje enskild förening har i sin verksamhet, utan det som ska följas upp är den totala föreningsverksamheten i kommunen.

När det gäller föreningsverksamhetens omfattning och struktur ska följande mått varje år redovisas:

- antal föreningar
- antal föreningar i olika föreningskategorier
- antal medlemmar
- antal medlemmar i olika föreningskategorier, också uppdelat på kön och ålder
- föreningsstödet omfattning - totalt och uppdelat på olika stödformer
- föreningsstödet per medlem i olika föreningskategorier

En bedömning av kvaliteten på föreningsverksamheten utgår från de mål som finns preciserade i "principerna för föreningsstöd". Måluppfyllelsen värderas med hjälp av de kvalitetsfaktorer, som är gemensamma för all kvalitetsdiskussion i kommunen.

Kvalitetsfaktorena kan ha följande innebörd:

tillgänglighet

Föreningsverksamheten ska ha en sådan bredd att många olika typer av intressen kan tillgodoses. Den ska vara lokaliserad så att de som är intresserade av att delta kan nå verksamheten. Speciellt viktigt är det att de yngre åldersgrupperna har möjlighet att delta i de vanligaste verksamheterna i sina bostadsområden.

De verksamheter som finns i kommunen ska spegla det intresse som finns hos kommuninvånarna. Föreningsstödet ska bidra till att skillnader mellan intresse och faktiskt deltagande jämnas ut. Speciell uppmärksamhet ska riktas mot att stödet i första hand når rätt åldersgrupp (barn och ungdom med speciell tonvikt lagd på åldersgruppen 10 - 20 år) och att stödet når verksamhet för flickor i samma utsträckning som för pojkar.

Föreningsverksamhet som får stöd ska vara tillgänglig för alla norrköpingsbor. Den måste därför vara väl känd. Det är ett gemensamt ansvar för kommun och föreningar att göra verksamheten känd och tillgänglig. Speciellt gäller detta tiderna i kommunala fritidsanläggningar, som enligt uthyringsprinciperna ska ställas till norrköpingsbornas förfogande i första hand genom föreningarnas verksamhet. Ett annat sätt att öka tillgängligheten på är att föreningar själva tar ökat ansvar för driften av fritidsanläggningar, för att på så sätt se till att utbudet blir större än vad kommunens ekonomi egentligen tillåter.

inflytande

Föreningsverksamheten ska inte bara vara aktiviteter. Viktigare är att föreningsverksamheten ger en plattform för människor att engagera sig och ta ansvar. Detta gäller både inom den förening man är medlem i och i samhället genom föreningen. När man är med i en föreningsverksamhet är det därför viktigt att man som medlem deltar i föreningens beslutsprocess och att många norrköpingsbor har ledar- och förtroendeuppdrag inom föreningslivet.

Ett viktigt område för föreningarna att ta ansvar för och ha inflytande över är de fritidsanläggningar, som används för föreningsverksamheten. personkontakt

Det är norrköpingsborna själva som organiserar och ansvarar för förenings verksamheten. Var och en deltar efter eget intresse och förmåga. För många kan dock steget från ensamhet och isolering till en gemenskap med andra i en förening kännas långt. Föreningarna måste därför ha en öppen attityd, med kontinuerlig medlemsrekrytering som viktig uppgift. Föreningar har också en viktig roll som "träffpunkter", som inte får prioriteras bort till förmån för rena aktiviteter. När man väljer att bli medlem i en förening ska det vara en handling som betyder mera än att man för en termin deltar i en viss aktivitet. kompetens

Alla föreningar måste utvecklas för att inte tappa medlemmars intresse och engagemang. Grunden till utveckling finns hos medlemmarnas och ledarnas vilja att låta föreningen bli en plats där var och en kan växa och klara av nya utmaningar. För att bli en sådan plats måste det inom varje förening finnas personer med hög kompetens. Det gäller både

föreningskunskap, som t ex att sköta föreningens demokratiska process och ekonomi på ett sätt som gör att föreningen kan fortsätta att verka. Och det gäller att ha hög kompetens hos alla ledare, så att både nya och gamla medlemmar kan delta i och utvecklas i verksamheten.